

Til: Akershus Unge Høyres politiske forum

Fra: Politisk utvalg

1 Siviltjeneste i Norge

2 Norge og verden står ovenfor en rekke omfattende og alvorlige utfordringer. Verden rundt oss er
3 preget av krig, klimaendringer, naturkatastrofer og en enorm eldrebølge. Samtidig som dette skjer,
4 opplever vi en stadig større mangel på arbeidskraft som kun vil øke. Unge Høyre mener vi er nødt til
5 å tenke nytt om hvilke ressurser vi har tilgjengelig og hvordan vi skal bruke dem. Det er på tide å
6 hente ut potensialet i samfunnet, og det er de unge.

7 Det norske samfunnet vil i løpet av år 2030 ha en mangel på helsepersonell som overskrider 46.000.
8 (Fremtidens næringsliv, 2022) Dette vil skje midt i den største eldrebølgen i moderne tid. På samme
9 tid sliter vi med antallet uføretrygdede, høy arbeidsledighet, rusmisbruk, vold, psykiatri, osv.
10 Dessverre er det realistisk at mange problemer vil ramme samfunnet på samme tidspunkt.
11 Utfordringen vi som samfunn opplever, er at vi ikke har nok personell på riktig plass, vi har mangel på
12 ressurser og mangel på utstyr. Vi har heller ikke gode nok strukturer på plass for krisescenarioer, og
13 vi er rett og slett ikke forberedt nok slik vi ligger an i dag.

14 For å løse fremtidens utfordringer er vi avhengig av arbeidskraft og unge krefter. I 2023/2024 skal
15 9840 personer gjennomføre førstegangstjenesten i Norge av de 57 000 barna som ble født i Norge i
16 2004. (Forsvaret, 2023) (SSB, 2005) Dette illustrer det uforløste potensialet vi besitter da differansen
17 mellom disse to tallene utgjør omtrent like mange ansatte vi vil ha mangel på i helsevesenet om ti år.
18 Vi har altså ressurser tilgjengelig, men vi benytter oss ikke av dem.

19 Frem til 2012 hadde Norge en operativ siviltjeneste som ble brukt som tjeneste for vernepliktige som
20 var fritatt for militærtjeneste, men ordningen ble avskaffet ettersom Forsvarets behov for rekrutter
21 ble mindre. Ved å gjeninnføre og forbedre en slik siviltjeneste vil samfunnet kunne dra nytte av den
22 resterende befolkning som ikke tar del i førstegangstjeneste. Etablering av en siviltjeneste vil
23 medføre muligheter for å løse utfordringer samfunnet opplever til en vesentlig lav pris, samtidig som
24 det vil være med på å forme individene selv til det bedre. I et optimalt samfunn evner vi å ta vare på
25 hverandre. I en velferdsstat av Norges kaliber skulle det bare mangle at man tillegger en innsats for
26 sitt land og sitt folk, når samfunnet har gitt en alt.

27

28 **Akershus Unge Høyre vil:**

- 29 • Gjeninnføre en siviltjeneste i Norge
- 30 • At alle skal kunne velge mellom ordinær førstegangstjeneste eller en siviltjeneste på 6
31 måneder
- 32 • Bruke siviltjenesten til å bistå innenfor beredskap, helse og omsorg, undervisning,
33 forebyggende tjenester og lignende

- 34 • At alle som gjennomfører siviltjenesten eller førstegangstjenesten skal sitte igjen med et
- 35 kompetansebrev som kan brukes i arbeidslivet
- 36 • Opprette en oppstartsperiode i siviltjenesten hvor man får bred kompetanse, etterfulgt av en
- 37 turnusordning hvor hver enkelt blir spesialisert innenfor sitt felt
- 38 • Passe på at siviltjenesten gir mulighet til å starte på studier kort tid etter tjenestetiden er
- 39 ferdig
- 40 • Forsikre at siviltjenesten skal være bærekraftig ved å få utrettet essensielle arbeidsoppgaver
- 41 for samfunnet til en minimal kostnad
- 42 • Søke å legge siviltjenesten nær den tjenestegjørende sitt bosted